

Aprob ,

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

RAPORT

privind vizita desfășurată în data de 14.04.2016, la Casele de tip familial „Sf. Mihail” Caracal, județul Olt, Centrul de Recuperare și Reabilitare Persoane cu Handicap Caracal, județul Olt și la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Olt

Sumar:

Prezentul raport întocmit ca urmare a vizitei inopinate la Casele de tip familial „Sf. Mihail” Caracal, județul Olt, Centrul de Recuperare și Reabilitare Persoane cu Handicap Caracal, județul Olt și la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Olt este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

- 1. Cadrul general și organizarea vizitei**
- 2. Constatările rezultate din vizita efectuată**
- 3. Recomandări**

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În temeiul art.14 și art. 29⁷, alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu în legătură cu situația prezentată în mass-media, referitoare la cazul copiilor din centrul de plasament din cadrul D.G.A.S.P.C.Olt, care ar fi fost supuși unor tratamente inumane.

În vederea verificării aspectelor care au făcut obiectul sesizării din oficiu a instituției Avocatul Poporului, în data de 14.04.2016 a fost efectuată o vizită la Casele de tip familial „Sf. Mihail” Caracal, județul Olt, Centrul de Recuperare și Reabilitare Persoane cu Handicap Caracal, județul Olt și la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Olt, care a avut ca obiective posibile tratamente inumane sau degradante aplicate copiilor și tinerilor, verificarea condițiilor de cazare, a situației și a tratamentului medical primit de tânăra despre care se menționa în articol precum și a modalității de implementare a recomandărilor formulate în Raportul de vizită întocmit la data de 15.09.2015 de reprezentanții instituției Avocatul Poporului. În cadrul vizitei efectuate au fost verificate și aspectele semnalate în petițiile nr. 7317/2016, 7318/2016 și 7398/2016, înregistrate la instituția Avocatul Poporului.

La efectuarea vizitei au participat reprezentantul instituției Avocatul Poporului, _____, consilier în cadrul Centrului Zonal Craiova, dr. _____, medic medicină de familie, desemnată de Colegiul Medicilor din România, _____, comisar, reprezentant al ONG, Organizația pentru Apărarea Drepturilor Omului – Filiala Dolj, _____, psiholog, din partea Colegiului Psihologilor din România și _____, profesor universitar, din partea Colegiului Național al Asistenților Sociali.

Aspectele sesizate în petițiile înregistrate la instituția Avocatul Poporului

O petentă a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu abuzurile și neregulile comise de conducerea D.G.A.S.P.C. Olt împotriva beneficiarilor. A menționat că a semnalat aceste aspecte și la alte instituții ale statului român (M.M.F.P.S.P.V.; A.N.P.D.C.A. și Guvernul României) și urma să primească răspuns. Sesizările petentei au făcut referire la activitatea echipei mobile și la folosirea în alte scopuri a autoturismului din dotarea centrului. În sesizarea trimisă către alte instituții ale statului, atașată petiției adresate instituției Avocatul Poporului, a specificat că M.M.F.P.S.P.V. a finanțat un program național pentru copiii cu

autism prin care aceștia să beneficieze de terapie la domiciliu. A fost angajat personal de specialitate și a fost achiziționat un autoturism, dar echipa mobilă constituită a funcționat doar câteva săptămâni, deoarece autoturismul din dotare a fost folosit tot timpul pentru scopuri personale, de către conducerea D.G.A.S.P.C. Olt.

Un alt petent a solicitat ca la deplasarea noastră la Casele de tip familial „Sf. Mihail” să fie contactat pentru că poate da detalii în privința abuzurilor comise în acest centru, precum și în legătură cu cazul adolescentei din acest centru pentru care instituția Avocatul Poporului s-a autosesizat din oficiu.

O petentă a transmis integral sesizarea sa către Ministrul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice și a menționat abuzurile împotriva beneficiarilor și a personalului, comise de conducerea D.G.A.S.P.C. Olt. A precizat că deținea o înregistrare audio cu o persoană care ar fi fost de față și putea confirma că o „fetiță a fost găsită legată în pat, bătută cu bestialitate de îngrijitoare”.

Petenta a precizat că ancheta internă desfășurată de D.G.A.S.P.C. Olt, după apariția în mass-media și primirea unor sesizări ale salariaților centrului referitoare la tratamente inumane aplicate beneficiarilor, nu a urmărit aflarea adevărului, iar personalului intervievat „i s-a spus ce să declare”. A mai menționat că modalitatea de desfășurare a cursurilor de calificare a personalului, nu a fost conformă cu „standardele și procedurile” în vigoare.

În sesizarea adresată Ministrul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, aceeași petentă a menționat situația unor beneficiare din Casele de tip familial din Caracal. Despre una din beneficiare a sesizat modul ilegal și preferențial prin care s-ar fi făcut adopția ei, de către o familie apropiată directoarei centrului. Despre beneficiara care a fost conționată și ar fi fost bătută, a precizat că după controlul efectuat de ANPDCA, din data de 8 septembrie 2015, a fost internată de urgență la Spitalul de Psihiatrie Cronici Schitu Greci, pentru mușamalizarea cazului, având în vedere că până la acea dată nu beneficiase de consult de specialitate. La externare a fost trimisă în aceeași casă, unde din nou a fost imobilizată, „fiind înfășurată într-un cearșaf”.

Despre o altă beneficiară, petenta a susținut că era neglijată, legată de pat, fapt constatat și de bunicii fetei când au venit să o viziteze, că a avut „arcada spartă” și nu a fost prezentată la spital.

Petenta a menționat că șefa centrului și psihologul își însușeau din bunurile și mâncarea beneficiarilor, că nu era respectată alocația zilnică de hrană pentru toți copiii.

Despre magazia de alimente a centrului din Caracal, a precizat că era într-un „beci insalubru”, alimentele fiind depozitate necorespunzător alături de alte produse nealimentare.

Petenta a mai sesizat cazul unui angajat al Caselor de tip familial din Caracal care a fost angajat ca muncitor fără să susțină nici un examen și avansat ulterior ca administrator, deși nu avea pregătirea necesară pentru ocuparea acestei funcții.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

Casele de tip familial „Sfântul Mihail” – Caracal reprezintă o unitate de tip rezidențial, fără personalitate juridică, în care se asigurau copiilor servicii personalizate de îngrijire, recuperare și reabilitare, educație, socializare și petrecere a timpului liber, găzduire pe perioadă determinată, sprijin pentru integrare/reintegrare familială și comunitară, suport emoțional și /sau consiliere psihologică, asistență medicală.

Casele de tip familial „Sfântul Mihail” funcționau în subordinea directă a directorului general adjunct al D.G.A.S.P.C .Olt, având o capacitate maximă de 30 de locuri, în cinci case situate în municipiul Caracal, la următoarele adrese: Str. Bistriței, nr. 22, Str. Anton Pann nr. 10, Str. Mircea Vodă, nr. 108, Str. Mircea Vodă, nr. 82 și Str. Craiovei, nr. 142. Au fost vizitate casele de tip familial situate în Caracal, str. Anton Pann, nr.10, str. Bistriței, nr.22; str. Craiovei, nr.142; str. Mircea Vodă, nr.108, care făceau subiectul petițiilor mai sus menționate, precum și Centrul de Recuperare și Reabilitare Persoane cu Handicap Caracal, județul Olt (C.R.R.P.H.).

La momentul vizitei în Casele de tip familial „Sfântul Mihail” erau 23 de copii încadrați în grad de handicap accentuat sau grav, copii beneficiari ai măsurii de plasament.

Referitor la personalul Caselor de tip familial „Sfântul Mihail”, în schema de personal a centrului figurau 21 de funcții: șef de centru, psiholog, asistent social, șase asistenți medicali, cinci educatori, trei instructori de educație, infirmieră, administrator, șofer și muncitor calificat întreținere.

De asemenea, la Casele de tip Familiar „Sfântul Mihail” erau detașate de la alte servicii din structura DGASPC Olt, 22 de persoane, astfel: zece instructori de educație, trei educatori, doi infirmieri, șase asistenți medicali și un îngrijitor.

Asistentul social din echipa de vizită a precizat că recrutarea și angajarea personalului se efectua conform cerințelor privind Standardele minime obligatorii referitoare la serviciile pentru protecția copilului din casele de tip rezidențial pentru copiii cu dizabilități, formarea inițială corespunzând cerințelor postului după cum a rezultat din documentele puse la dispoziție de D.G.A.S.P.C. Olt.

În ceea ce privește *formarea continuă a personalului*, din documentele puse la dispoziție de către conducerea D.G.A.S.P.C. Olt, a rezultat că personalul a urmat un curs de formare profesională în specialitatea *Educatori și instructori de educație*, curs furnizat de Asociația „Social Alert”, în perioada 15-17 decembrie 2015, fiind singurul curs care figurează în majoritatea dosarelor angajaților și a celor detașați la Casele de tip familial din Caracal. Conducerea D.G.A.S.P.C. Olt nu a furnizat asistentului social din echipa de vizită documentația despre conținutul cursului, formularea de pe certificatele de absolvire fiind ambiguă.

Menționăm că în urma anchetei interne efectuate de D.G.A.S.P.C.Olt, ca urmare a cazului de conțenționare a unei beneficiare în anul 2015, șefa centrului a fost sancționată pentru „necontrolarea cu regularitate a cazurilor de restricționare a beneficiarei” și pentru că „nu a coordonat corespunzător întreaga activitate a C.T.F. Caracal”. Unsprezece salariați ai Casei de tip familial „Sf. Mihail” au fost, de asemenea sancționați pentru aplicarea unei măsuri restrictive beneficiarei, prin imobilizare temporară, fără a consemna în fișa PIS pentru sănătate.

În data de 02.12.2015 a fost sancționat și petentul, angajat al centrului, datorită comportamentului necorespunzător față de șefa centrului.

Referitor la interviurile acordate în cadrul vizitei, de către persoanele angajate la casele de tip familial „Sfântul Mihail” Caracal, în legătură cu cele sesizate în petiții și în mass-media:

Potentul care era angajat în cadrul D.G.A.S.P.C.Olt, a susținut că a sesizat de mai multe ori abuzurile și neregulile manifestate de conducerea D.G.A.S.P.C. și de șefa Caselor de tip familial „Sf. Mihail” Caracal.

A mai susținut că probleme privind modul cum au fost tratați beneficiarii, au fost și la căsuțele amplasate în str. Bistriței și str. Craiovei, din Caracal.

A menționat că datorită sesizărilor pe care le-a făcut la autorități, comportamentul angajaților față de beneficiari, este unul mai bun, dar nu la toate căsuțele și că a fost sancționat de către conducerea D.G.A.S.P.C. Olt, la sfârșitul anului 2015, pentru că a avut o atitudine agresivă față de șefa Caselor de tip familial „Sf. Mihail” Caracal.

Un angajat ca muncitor de întreținere la Casele de tip familial „Sf. Mihail” Caracal, a menționat că **nu era nimic adevărat din toate cele care au fost sesizate**, iar fotografiile în care au apărut atât el cât și beneficiarii din centru, au fost publicate în scopul de a denigra și a crea o imagine proastă asupra instituției.

O angajată la Casa de tip familial „Sf. Mihail” Caracal, situată în strada Bistriței, nr. 22, a menționat că lucrează de mulți ani în centru și a rămas șocată de cele publicate în mass-media în legătură cu retele tratamente aplicate beneficiarilor din casele de tip familial. A susținut că cele sesizate în petiții în legătură cu beneficiara care suferea de Epilepsie și Autism **nu sunt adevărate**. A precizat că beneficiarii sunt bine îngrijiți, li se asigură trei mese principale și două gustări, că atmosfera din centru este una normală în rândul personalului, iar cele sesizate nu erau adevărate.

O altă angajată la Casa de tip familial „Sf. Mihail” Caracal, situată în strada Anton Pann, nr.10, în funcția de educator, despre care s-a menționat în petițiile adresate, că ar fi găsit-o pe beneficiara care a fost conțenționată în luna septembrie 2015, bătută și lăsată nesupravegheată, a susținut că **nu era adevărat ce s-a sesizat în petiții**. A precizat că tânăra care a fost conțenționată în anul 2015, avea momente când devenea agresivă și își provoca răni, fapt pentru care s-a recurs la imobilizări scurte, așa cum s-a consemnat la vizita din 15.09.2015. A mai menționat că tânăra nu a fost bătută, dar când era agitată se lovea de diferite obiecte, fapt pentru care trebuia tot timpul supravegheată. La data când a avut loc incidentul, beneficiara s-a lovit ușor la cap, a primit îngrijiri atât de la ea, cât și de la asistenta medicală a centrului, care a constatat că nu era o vătămare care necesita prezentarea ei la spital. A subliniat că atmosfera din centru era una bună, că personalul centrului era insuficient și **„nu înțelege motivul pentru care se fac sesizări mincinoase”**.

Infirmiera de la Casa de tip familial „Sf. Mihail” Caracal, despre care s-a scris în petiție că a bătut-o pe tânăra cu handicap grav, a menționat că lucrează de opt ani la această casă și că tânăra avea momente de autoagresiune, iar după incidentul în care s-a lovit, a primit îngrijirile

necesare și nu a fost ceva grav. A recunoscut că în anul 2015 tânăra a fost imobilizată, numai atunci când era agitată. Considera că toate **sesizările făcute erau nereale și erau făcute de persoane din cadrul Casei de tip familial „Sf. Mihail” Caracal, care aveau ceva împotriva șefei de centru.**

Psihologul celor cinci case de tip familial „Sf. Mihail” Caracal, a ținut să precizeze că nu existau în centru situații de abuz asupra copiilor, **că nu erau reale cele relatate în legătură cu beneficiarii și că toate acestea aveau ca scop denigrarea muncii întregului personal al centrului, cât și al D.G.A.S.P.C.Olt.**

În legătură cu cazul fetei cu arcada spartă, despre care s-a sesizat că nu a primit îngrijiri și că nu a fost dusă la spital, o angajată a Casei de tip familial „Sf. Mihail” Caracal, situată în strada Bistriței nr. 22, **a menționat că cele sesizate sunt nereale.** A precizat că era de serviciu în ziua respectivă, beneficiara s-a dezechilibrat și s-a lovit de masa din cameră, provocându-și o rană superficială la nivelul arcadei. A primit îngrijiri medicale chiar de la ea, fiind asistent medical. A prezentat fetița și la medicul de familie, care a constatat că era o plagă superficială și a consemnat incidentul în dosarul medical al acesteia.

Observarea copiilor și comportamentului acestora în relație cu angajații Casei de tip familial

Fiind ziua de naștere a unuia dintre copiii plasați în casa situată pe str. Mircea Vodă nr. 108, angajații i-au organizat o mică petrecere la care au fost invitați copii din toate cele cinci locații.

Au fost văzuți atât copii care au rămas în căsuța lor, cât și copii care se pregăteau să plece la petrecere sau tocmai se întorseseră. Copiii care au participat la ziua de naștere a colegului lor erau îmbrăcați în haine curate, potrivite evenimentului și corespunzătoare temperaturii, iar fetele aveau părul aranjat. (Standardul 11 - Aspectul exterior, îmbrăcămintea, echipamentul personal și banii de buzunar)

În timpul discuțiilor cu angajații, copiii nu au rămas nesupravegheați.

Am observat relații calde, apropiate, reciproce între copii și personal. Copiii se simțeau în largul lor, se așezau pe genunchii mamelor sociale, cereau să fie luați în brațe, le îmbrățișau. Comportamentul personalului și al copiilor era natural, nimic forțat. Aveau voie să exploreze și să meargă oriunde doreau. Atitudinea personalului față de beneficiari pe parcursul vizitei, a fost înțelegătoare și reacția beneficiarilor nu a părut să fie de teama sau respingere față de personal, pe tot parcursul vizitei. (Relația personalului cu copiii. Standardul 19)

Referitor la vizitarea spațiilor de care dispuneau casele de tip familial, s-a constatat că toate casele vizitate aveau spații de zi, dormitoare, grupuri sanitare, bucătării și spații de depozitare ale alimentelor, toate dotate corespunzător destinației, igienizate, se încadrau în parametrii de confort igienic, termic, luminos, olfactiv și estetic. Existau adaptări ale spațiului pentru nevoile copiilor, în funcție de tipul de dizabilitate.

La casa de tip familial din str. Anton Pann, erau cazați patru beneficiari, băieți cu vârste cuprinse între 13 și 17 ani.

La casa de tip familial din str. Bistriței, nr. 22, se aflau patru beneficiare, două dintre ele cu handicap grav, nedepasabile, iar celelate două beneficiare au sosit în timpul vizitei, aduse cu microbuzul D.G.A.S.P.C. Olt, de la aniversarea unui băiețel din altă casă de tip familial.

La casa de tip familial din str. Craiovei, nr. 142, se aflau cazați cinci beneficiari cu vârste cuprinse între 3 și 18 ani, care aveau handicapuri grave.

La casa de tip familial din str. Mircea Voda, nr.108, unde era și magazia de alimente, se aflau cazați patru beneficiari cu handicapuri medii și ușoare.

A fost vizitată magazia de alimente, despre care s-a menționat într-o petiție că nu ar fi corespunzătoare depozitării alimentelor. S-a constatat că erau asigurate condiții igienico-sanitare corespunzătoare, alimentele erau depozitate pe rafturi și etichetate, în ambalaje, care nu prezentau deteriorări datorate insectelor sau rozătoarelor. **Astfel, nu s-au confirmat cele sesizate în petiție.**

Asistența medicală

Medicul din echipa de vizită a constatat că „accesul beneficiarilor la serviciile de sănătate se făcea respectând legislația în vigoare, minorii fiind înscriși la un medic de familie și aflându-se în evidența serviciilor specializate de neuropsihiatrie infantilă de la C.S.M. Slatina, unde erau consultați periodic și ori de câte ori era nevoie”.

Beneficiarii aveau dosare medicale individuale în care erau consemnate diagnosticele, vizitele la medicul de familie și medicii specialiști, precum și rețetele cu medicamentele prescrise. Având în vedere că toți beneficiarii aveau handicap psihic, beneficiau de medicație psihotropă, administrată de personalul medical al fiecărei case. Medicamentele erau achiziționate de asistenții medicali cu cardul propriu și depozitate corespunzător.

Vizita a continuat și la Centrul de Recuperare și Reabilitare Persoane cu Handicap Caracal, unde se aflau cazați 53 de beneficiari (34 femei și 19 bărbați), centrul având o capacitate de 50 de locuri. Asistența medicală curentă era asigurată prin cabinetul medical al centrului, coordonat de un medic. Beneficiarii erau examinați medical la admiterea în centru și ori de câte ori era nevoie de medicul centrului, iar medical specialist psihiatru îi consulta o dată pe an și în orice situație de urgență. Evaluarea gradului de discernământ a beneficiarilor se efectua de către o comisie alcătuită din medicul legist, medicul psihiatru și medicul centrului.

Aprovizionarea cu medicamente se făcea prin achiziționare de antibiotice și simptomatice, prin rețete de la medicul de familie conform indicațiilor din scrisorile medicale ale medicului specialist. Medicamentele erau păstrate într-o încăpere specială de depozitare unde avea acces doar personalul medical. Asistența medicală pe timpul nopții era asigurată de trei asistenți, trei infirmiere și un instructor de educație. La nivelul centrului exista un psiholog și un maseur.

Echipa de vizită a verificat următoarele registre, care erau completate conform cerințelor: Registrul de intrări/ieșiri (veniți, plecați, decedați); Registrul de evidență a dosarelor personale ale beneficiarilor, arhivate; Registrul de vaccinări; Registrul de tratamente injectabile; Registrul de tratamente psihotrope; Registrul de sterilizare; Registrul de evidență a cazurilor de abuz și a sesizărilor și Registrul de notificare a incidentelor deosebite.

Referitor la beneficiara care fusese conțenționată la Casa de tip familial „Sfântul Mihail”, conform Certificatului de încadrare în grad de handicap nr.6163/15.07.2015, tânăra era încadrată în gradul de handicap grav, având diagnosticul: Întârziere mentală gravă, Tulburări grave de comportament cu autoagresivitate, Autism atipic și Cecitate.

Beneficiara a fost internată la Spitalul de Psihiatrie Cronici Schitu Greci în perioada 10.09-21.09.2015, în biletul de ieșire din spital recomandându-i-se: *continuarea tratamentului cronic cu medicație neuroleptică, dispensarizare psihiatrică prin LSM și supraveghere permanentă datorită comportamentului autovulnerabil.*

În data de 12.11.2015, tânăra a prezentat comportament autoagresiv manifestat prin loviri cu pumnii la nivelul feței, loviri repetate cu capul de suprafețe contondente, țipete și sărituri imprevizibile, motiv pentru care a fost solicitată ambulanța. A fost prezentată la UPU Caracal, de unde a fost direcționată către L.S.M. Slatina. A fost consultată de medicul psihiatru care i-a prescris tratamentul administrat ulterior și a considerat că nu era necesară internarea. Din verificarea registrului de conțenționări întocmit la Casa de tip familial

„Sfântul Mihail” și din discuțiile purtate cu personalul casei, **a rezultat că tânăra nu a mai fost contenționată**. După o săptămână de la solicitarea în regim de urgență a ambulanței, în data de 19.11.2015, beneficiara a fost admisă în Centrul de Recuperare și Reabilitare a Persoanelor cu Handicap Caracal (C.R.R.P.H).

Din discuțiile avute cu personalul C.R.R.P.H. Caracal, s-a menționat că tânăra în primele zile de la venirea în centru a prezentat tulburări de comportament cu autoagresivitate, având tendința de a se lovi cu capul de planuri dure.

La data vizitei, tânăra se afla în tratament medical atât pentru afecțiunea psihică de care suferea, precum și pentru diagnosticul de Otite Medii Supurate, pentru care a primit antibiotice și antiinflamatoare administrate de medicul curant al centrului. **Beneficiara era supravegheată permanent, aflându-se sub observația medicului centrului, și când era necesar a medicului psihiatru. Nu a mai fost necesară aplicarea măsurii de contenționare, tânăra nemaiavând manifestări autoagresive.**

Prin Sentința Judecătorei Caracal _____, la data de 02.11.2015, pentru beneficiară a încetat măsura de protecție specială - plasament la Casa de tip familial „Sfântul Mihail”, instituindu-se măsura de protecție specială prin admiterea în cadrul C.R.R.P.H. Caracal, conform Deciziei C.E.P.A.H. Olt, nr. _____.

Medicul din echipa de vizită a examinat beneficiara, constatând următoarele: avea hipotrofie staturoponderală, înălțime 152 cm și greutate 34 kg, nu comunica în niciun fel cu persoanele din exterior, **nu prezenta urme de agresiune sau violență**, se lăsa condusă de personalul de îngrijire.

Referitor la beneficiara cazată la Casa de tip familial din strada Bistriței, nr. 22, despre care s-a sesizat în petiție că era neglijată, legată de pat și că nu a fost prezentată la medic când s-a lovit la ochi, am constatat următoarele:

Fetița care a făcut subiectul unei sesizări de presupus abuz, avea un handicap grav stabilit în urma unor investigații complexe, în anul 2008. Din caietul de procese verbale întocmite la schimbarea turelor, dar și din fișa medicală atașată la dosarul medical a rezultat că pe data de 14 decembrie 2015, ora 10:15 fetița s-a lovit de colțul mesei producându-și o plagă superficială la nivelul pleoapei. Beneficiara a primit îngrijiri medicale de la asistenta medicală care era de serviciu, fiind prezentată în aceeași zi și la cabinetul medical al medicului de familie. Evenimentul a fost consemnat în documente, iar din actele medicale prezentate și din discuțiile purtate cu personalul prezent, **a rezultat că incidentul a fost înregistrat doar în**

procesul verbal întocmit la schimbarea turelor și în fișa medicală, întrucât fetița s-a lovit accidental, dezechilibrându-se și nu a fost agresată. Acest incident trebuia notat și în Registrul de notificări evenimente deosebite.

Cu ocazia vizitei, au fost verificate registrele care se aflau la Casele de tip familial din Caracal. Nu toate registrele erau numerotate, ștampilate și sigilate.

Referitor la nerespectarea reglementărilor în vigoare privind instituirea măsurii de plasament familial a unei minore din Casa de tip familial din Caracal, din verificarea documentelor puse la dispoziție de conducerea D.G.A.S.P.C. Olt a rezultat că pe toată perioada plasamentului s-au efectuat demersuri, conform legii, pentru identificarea rudelor din familia lărgită, demersuri care se fac pentru integrare, mama minorei fiind la Penitenciarul Târgșor. În data de 14.10.2015, o familie a solicitat învoirea fetei la reședința acesteia, pe perioada weekend-ului, iar în data de 06.11.2015, aceeași familie a depus cerere prin care a solicitat plasamentul copilului și o nouă cerere de învoire a fetiței pentru perioada 09.11-23.11.2015, până la soluționarea plasamentului. În data de 11.11.2015, o altă persoană a solicitat, de asemenea, plasamentul fetei. În răspunsul primit de la D.G.A.S.P.C. Olt, solicitantei i s-a comunicat că relația de atașament care susținea că s-a stabilit între ea și copil, era o relație profesională, stabilită în baza atribuțiilor ce îi reveneau în **calitatea de kinetoterapeut al beneficiarei**. S-a subliniat că fetița dezvoltă relații de atașament față de toate persoanele care prin natura muncii lor veneau în contact cu ea, fapt pentru care instituirea plasamentului către kinetoterapeut, nu se putea baza pe existența unei relații de atașament cu familia acestuia.

Prin Sentința Civilă nr. _____ a Tribunalului Olt, rămasă definitivă, a fost instituită măsura de protecție specială – plasament a fetei, la prima familie care solicitase plasamentul și la care beneficiara fusese de mai multe ori învoită.

Astfel, **a rezultat că au fost respectate procedurile legale privind instituirea măsurii de protecție specială – plasament într-o familie, a minorei.**

Referitor la activitatea echipei mobile din cadrul D.G.A.S.P.C. Olt, conform documentelor puse la dispoziție și discuțiilor cu conducerea D.G.A.S.P.C. Olt, a rezultat că a fost constituită în anul 2011, echipa mobilă de recuperare la domiciliu a copilului cu dizabilități. Începând cu luna aprilie 2011 și până la data efectuării vizitei, membrii echipei mobile formată din asistent social, kinetoterapeut, psiholog și logoped au desfășurat activități specifice de recuperare-reabilitare (kinetoterapie și masaj, logopedie, terapii prin învățarea- dezvoltarea funcțiilor cognitive, dezvoltarea abilităților de autocontrol, etc). În

perioada iulie 2011 - decembrie 2011, s-a desfășurat și finalizat activitate de recuperare pentru 17 beneficiari; în perioada mai 2013 - aprilie 2014, s-a desfășurat și finalizat activitate de recuperare pentru 10 beneficiari; în perioada iunie 2014 - martie 2015, s-a desfășurat și finalizat activitate de recuperare pentru 8 beneficiari. La data vizitei erau identificați un număr de opt beneficiari pentru care urma să fie încheiată activitatea de recuperare specifică în luna iunie 2016. **Nu s-au confirmat sesizările petentei în legătură cu echipa mobilă.**

Referitor la sesizarea privind însușirea din bunurile și mâncarea beneficiarilor, nerespectarea alocației zilnice de hrană pentru toți copiii.

Hrana beneficiarilor era pregătită în bucătăriile amenajate în fiecare dintre locații, care erau dotate corespunzător. În cursul vizitei la Casa de tip familial din str. Calea Craiovei, nr. 142, membrii echipei de vizită au degustat mâncarea pregătită care urma a fi servită, constatând că aceasta corespundea din punct de vedere al gustului, aspectului, mirosului și consistenței. Conform documentelor puse la dispoziție, alocația zilnică de hrană era respectată, încadrându-se la nivelul de 16,6 lei/zi, pentru fiecare beneficiar. **Astfel, nu s-a confirmat sesizarea cu privire la asigurarea hranei beneficiarilor.**

Referitor la sesizarea privind angajarea și avansarea unui salariat fără susținerea examenului și fără a avea competențele necesare, din verificarea documentelor a rezultat că acesta a fost angajat la C.R.R.P.H. Cezieni, în perioada 1999 - 2012 și prin restrângerea de activitate a fost concediat ca urmare aplicării H.G. nr.23/2010, care stabilea standardele de personal pentru serviciile de asistență socială. În condițiile legislației care nu permitea scoaterea la concurs a posturilor vacante, pe fondul unui număr foarte mic de personal, care în condițiile reorganizării nu putea asigura în condiții de siguranță asistența și îngrijirea copiilor, urmare și răspunsului dat de Ministerul Muncii, s-a apelat la detașare de personal, în condițiile art.45-47 din Legea nr.53/2003, de la alți angajatori. Conducerea D.G.A.S.P.C. Olt a aprobat cererea de detașare a fostului salariat, deoarece lucrase mulți ani în cadrul instituției, pe funcția de execuție de muncitor calificat, la C.T.F. Sf. Mihail Caracal. Ulterior, acesta a fost angajat prin concursul organizat de D.G.A.S.P.C. Olt, în condițiile legii, în data 16.09.-19.09.2014, pe postul de administrator, după care în data de 22.09.2015, a solicitat încadrarea pe funcția de muncitor calificat.

Conform referatului întocmit de medicul desemnat de Colegiul Medicilor din România, care a participat la această vizită, referitor la tânăra care fusese conțenționată în

anul 2015, a considerat că „având în vedere lipsa de discernământ a beneficiarei, precum și faptul că este lipsită de vâz (cecitate), situațiile în care au fost făcute fotografiile ar fi putut fi aranjate în mod intenționat”. Din declarația petentului care a dorit să discute cu membrii echipei de vizită, au rezultat și nemulțumiri cu caracter personal legate de chestiuni administrative, care ar fi putut influența atitudinea sa ostilă față de personalul centrului “Sfântul Mihail”. **Medicul din echipa de vizită a consemnat că la verificarea celorlalte persoane care au făcut sesizări, s-a descoperit că acestea s-au folosit de nume și adrese fictive, astfel „se ridică un mare semn de întrebare față de veridicitatea sesizărilor făcute”.** A considerat că **acuzățiile nu au fost întemeiate, și ele au survenit ca urmare a unor nemulțumiri de ordin administrativ ale unor salariați, care încearcă să „lovească în sistem”, folosindu-se de acești copii cu dizabilități.** În raportul întocmit, medicul din echipa de vizită a formulat următoarele recomandări: *mai multă atenție și responsabilitate a angajaților caselor de tip familial privind întocmirea registrelor obligatorii, completarea lor și consemnarea tuturor incidentelor și evenimentelor speciale; o preocupare mai mare a instructorului de educație și a psihologului, pentru acele cazuri la care mai există speranță privind ameliorarea statusului lor psihomotor; folosirea unor metode de optimizare a calității vieții lor zilnice, apelând la metode moderne - terapie prin muzică, prin culoare (desen) și asigurarea de personal suficient, deoarece gravitatea handicapurilor beneficiarilor necesită un management special pentru fiecare caz în parte.*

”. A Conform referatului întocmit de reprezentatul Organizației pentru Apărarea Drepturilor Omului – Filiala Dolj, se consideră că „izvorul conflictului” s-a datorat nemulțumirilor angajatului care a întocmit sesizarea, ceilalți angajați intervievați considerând că cele relatate în mass media „**nu erau reale și aveau ca scop denigrarea muncii întregului personal și a instituției**” menționat că din interviurile cu personalul din centru, a rezultat că între ei și beneficiari, cât și între ei și șefa centrului, **exista o comunicare și o relaționare bună.** Reprezentantul organizației neguvernamentale a formulat următoarele recomandări: *urgentarea încadrării de personal pentru a se asigura cel puțin nouă angajați pe tură pentru supravegherea beneficiarilor; întocmirea tuturor registrelor necesare, înregistrarea, numerotarea, sigilarea și ștampilarea acestora; continuarea activității de reevaluare și asigurare a pregătirii personalului care deservește Casele de tip familial „Sf. Mihail” Caracal; efectuarea unor controale inopinate, atât ziua*

cât și noaptea de către personalul D.G.A.S.P.C. Olt, cu atribuții în domeniu, cu o frecvență mai mare, până la rezolvarea problemelor din casele respective.

*Conform referatului întocmit de psihologul desemnat din partea Colegiului Psihologilor din România, a constatat următoarele: la nivelul centrului "climatul organizațional era perturbat, afectând relațiile de muncă normale"; angajatul centrului a încercat să obțină probe audio și video privind beneficiarii, pentru a se răzbuna pe conducerea instituției, încălcând dreptul la imagine al persoanei; nu exista o procedură de contenționare; modul de întocmire a registrelor nu era conform și nu se asigurau metode de petrecere a timpului liber adecvat pentru beneficiari. În referatul întocmit, psihologul din echipa de vizită a formulat următoarele recomandări: **specializarea personalului prin cursuri de formare continuă, periodice, care să asigure instruirea reală, pentru a lucra cu acest tip de beneficiari, cu nevoi speciale și implicarea beneficiarilor în activități recreative: activități sportive, vizionarea de spectacole, sărbătorirea zilelor de naștere, sau altele în scopul explorării și dobândirii de noi abilități practice și sociale.***

*Conform referatului întocmit de asistentul social din partea Colegiului Național al Asistenților Sociali, a considerat neîntemeiate sesizările din petițiile mai sus menționate. Pentru prevenirea unor situații similare, precum și pentru creșterea calității serviciilor acordate beneficiarilor C.T.F. „Sfântul Mihail”, a recomandat: **acordarea unei atenții sporite monitorizării evoluției beneficiarilor și a implementării PIP și PIS; consemnarea în procesele verbale a întâlnirii dintre managerul de caz și persoana de referință; efectuarea de vizite lunare de monitorizare externă a Caselor de tip familial „Sfântul Mihail” și consemnarea în registrele de control ale celor cinci locații; instruirea șefilor de centre și a personalului cu privire la conținutul, necesitatea și modalitatea de completare a registrelor de notificări evenimente speciale (Standardul 22), a registrelor de evidență a cazurilor în care s-au luat măsuri restrictive (Standardul 20), a fișei cu privire la controlul comportamentului; selectarea atentă a cursurilor de formare profesională continuă, solicitând furnizorilor de formare, conținutul, obiectivele și competențele urmărite, astfel încât să corespundă nevoilor de formare identificate și/sau solicitate de standardele minime de calitate. A subliniat că aceste cursuri sunt o necesitate, nu o formalitate.***

*A mai recomandat modificarea Metodologiei privind organizarea și funcționarea caselor de tip familial „Sfântul Mihail” – Caracal, prin **detalierea cu măsuri clare, concrete a procedurii privind contenționarea.***

În cadrul vizitei efectuate a fost verificat și modul de implementare a recomandărilor formulate de către Avocatul Poporului, în urma vizitei anterioare, din data de 15.09.2015 și comunicate prin adresa nr. 14147/20.10.2015.

În urma verificărilor privind implementarea acestor recomandări, a fost încheiat Procesul verbal nr. 30573/14.04.2016, între reprezentantul instituției Avocatul Poporului și conducerea D.G.A.S.P.C.Olt, consemnându-se pentru fiecare recomandare, stadiul de implementare.

Referitor la recomandarea nr. 1 privind Reevaluarea și asigurarea pregătirii personalului care deservește Casele de tip familial ”Sf.Mihail” Caracal:

DGASPC Olt a achiziționat servicii de formare pentru personalul de specialitate, de îngrijire, asistență și auxiliar din cadrul CTF „Sf.Mihail” Caracal, iar cursurile de formare continuă s-au desfășurat în perioada 15-17 decembrie 2015, eliberând-se diplome în acest sens (15 de diplome anexate alăturat), de către Asociația Social Alert, specialitatea „Educativ și instructor de educație”.

Această recomandare a fost implementată parțial.

Referitor la recomandarea nr. 2 privind Asigurarea unor controale periodice riguroase din partea D.G.A.S.P.C. Olt:

La nivelul D.G.A.S.P.C. Olt este numit un manager de caz pentru Casele de tip familial ”Sf.Mihail” Caracal; acesta a efectuat cel puțin trimestrial, vizite de monitorizare a serviciilor și intervențiilor furnizate pentru beneficiari, **dar care nu au fost menționate într-un registru de control.**

Această recomandare a fost implementată parțial.

Referitor la recomandarea nr.3 privind Suplimentarea personalului angajat, potrivit necesităților beneficiarilor:

Statul de funcții pentru Casele de tip familial „Sf.Mihail” Caracal aprobat conform HGR nr.23/2010 privind aprobarea standardelor de cost pentru serviciile sociale a fost dublat cu 20 de angajați delegați din alte centre subordonate, iar în prezent se efectuează demersurile pentru implementarea prevederilor H.G. nr. 867/2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale, urmând să fie asigurat un număr 9 persoane angajate pentru fiecare locație cu aplicabilitate 1-31 iulie 2016.

Această recomandare nu a fost implementată până la data vizitei, având termen luna iulie 2016.

Referitor la recomandarea nr.4 privind Întocmirea Registrului măsurilor de conținere și aplicarea măsurilor restrictive, în baza dispoziției scrise a medicului specialist, precizându-se data, ora și durata măsurii aplicate, detalii referitoare la măsura aplicată, manifestarea care a condus la aplicarea acesteia, astfel încât acestea să nu fie aplicate ca măsură de supraveghere în cazul insuficienței personalului:

În prezent la nivelul CTF ”Sf.Mihail” Caracal, s-a întocmit registrul de evidență a cazurilor în care s-au aplicat măsuri restrictive, dar neînregistrat și neștampilat de către D.G.A.S.P.C.Olt, urmând ca până pe data de 01 mai 2016, acesta să fie înregistrat și ștampilat în toate căsuțele.

Această recomandare a fost parțial implementată.

Referitor la recomandarea nr.5 privind Procurarea și repartizarea de către D.G.A.S.P.C. Olt a mijloacelor de conținere legale omologate:

Pentru situația în care se va impune conținerea beneficiarilor, se va detalia procedura, precizându-se exact, necesitatea conținerii cu anunțarea medicului, perioada conținerii, data, ora, obligativitatea verificării la maxim 30 minute, precizându-se durata maximă de conținere, fără ca aceasta să depășească 4 ore și să fie consemnată în Registrul de evidență a cazurilor în care s-au aplicat măsuri restrictive.

Această recomandare a fost parțial implementată.

Referitor la recomandarea nr.6 privind Colaborarea cu un medic specialist psihiatru care să asigure asistență pentru beneficiarii cu afecțiuni neuropsihice cazați în Casele de tip familial "Sf.Mihail" Caracal.

Această recomandare a fost implementată.

Referitor la recomandarea nr.7 privind Încadrarea unei persoane care să aibă pregătirea necesară pentru prepararea hranei beneficiarilor, conform baremurilor legale și cu respectarea regimului alimentar, conform necesităților.

Casele de tip familial au fost înființate pe principiul sistemului familial, unde activitățile administrativ-gospodărești se efectuează de către personalul de asistență și îngrijire, conform standardului prevazut de Ordinul 27/2004.

Această recomandare a fost implementată.

Referitor la recomandarea nr.8 privind Reevaluarea medicală a tuturor beneficiarilor casei de tip familial.

Toți beneficiarii erau încadrați într-un grad de handicap care era reevaluat anual, Comisia pentru Protecția Copilului eliberând un nou certificat de încadrare în grad de handicap la expirarea acestuia, pe baza evaluărilor specialiștilor și a evaluării psiho-sociale și funcționale a copilului.

De asemenea, toți copiii erau înscriși la un medic de familie și de câte ori acesta considera necesar, conform biletelor de trimitere, copiii erau evaluați de medicii de specialitate și reveneau la control conform recomandărilor medicilor de specialitate, aspect rezultat din dosarele medicale verificate în timpul vizitei.

Această recomandare a fost implementată.

Având în vedere aspectele constatate în temeiul art.29¹¹, alin (1) din Legea nr.35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **Avocatul Poporului**

RECOMANDĂ

**conducerii Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Olt să
să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:**

1. monitorizarea de către D.G.A.S.P.C. Olt a situației de la Casele de tip familial „Sfântul Mihail” Caracal, până la rezolvarea conflictului dintre petentul angajat și conducerea centrului, în scopul prevenirii posibilelor tratamente inumane sau degradante asupra beneficiarilor, precum și a neîndeplinirii sarcinilor din fișele de post de către angajați;
2. continuarea efectuării unor controale periodice riguroase din partea D.G.A.S.P.C. Olt și consemnarea acestora în registrele de control ale celor cinci locații;
3. asigurarea de personal, suficient, deoarece gravitatea handicapurilor beneficiarilor necesită un management special pentru fiecare caz în parte;
4. instruirea șefilor de centre și a personalului cu privire la conținutul, necesitatea și modalitatea de întocmire și completare a registrelor de notificări evenimente speciale (Standardul 22), a registrelor de evidență a cazurilor în care s-au luat măsuri restrictive (Standardul 20), a fișei cu privire la controlul comportamentului, precum și a celorlalte registre;
5. acordarea unei atenții sporite monitorizării evoluției beneficiarilor și a implementării PIP și PIS;
6. continuarea activității de reevaluare și asigurare a pregătirii personalului Caselor de tip familial „Sf. Mihail” Caracal” prin cursuri de formare continuă, periodice, care să asigure instruirea reală, pentru a lucra cu acest tip de beneficiari cu nevoi speciale;

7. selectarea riguroasă a cursurilor de formare profesională continuă, solicitând furnizorilor de formare, conținutul, obiectivele și competențele urmărite, astfel încât să corespundă nevoilor de formare identificate și/sau solicitate de standardele minime de calitate;

8. modificarea *Metodologiei privind organizarea și funcționarea caselor de tip familial „Sfântul Mihail” – Caracal*, prin detalierea cu măsuri clare, concrete a procedurii privind conțenționarea;

Craiova, 31 mai 2016